

OZVĚNA ZAPADU

(ECHO OF THE WEST)

PUBLISHED WEEKLY

ZABAVNÝ :: TYDENNÍK

Vychází každou středu. Published Wednesday

Vydavatelé : Publishers

ODVARKA BROTHERS, CLARKSON, NEB.

Předplatné na rok \$1.00 Subscription \$1.00

Adresa jednoduše: ODVARKA BROS., CLARKSON, NEBR.

3-letá válka?

Anglická veřejnost zvěděla po první affiiciálně o osudech svého vojska když lord Kitchener, ministr války, pronesl svoji první řeč v horní sněmovně. Z jeho řeči vyznala naprostá sebevěrva ve výsledku války. Kladr veliký důraz na to, že všecky zdroje energie jeho země budou napiaty na nejvyšší stupeň, dříve než válka bude rozhodnuta. Pravil:

"Období, které budu sloužit, jest totéž, na jaké jsou najati některí z nejznamenitějších našich mužů, kteří nyní tak ochotně přistupují k praporům. Totiž, doba mého údování jest na dobu trvání války, nebo na tři roky, kdyby válka měla trvat dle než tolik. Byl jsem tázán, proč tato lhůta byla omezena. Jest to z toho důvodu, že kdyby tato zkáza náš větší měla se protáhnouti, a nikdo nemůže s určitostí předpovídati její konec, jiní zaujmu naše místa a provedou větě do konce. Dojde k významným konfliktům, které beze všech pochyb napnou síly naší říše, a beze všech pochyb veliké oběti na lidských životech budou vyžadovány. Tyto budou ochotně přineseny pro naši čest a pro zachování naší posice ve světě, a budou sdíleny našemi koloniemi, které nyní vysílají kontingenty a poskytují všechnou pomoc mateřské zemi. Naše sbory již po třetí šest hodin potýkají se s přesídlou německou větrelce. Během té doby zachovaly nejlepší tradice britického vojáka a držely se s největší statečnosti. Manařevy, k jejich provedení byly povolány, vyžadovaly největší výtrvalosti vojáka a obratnosti vojáka."

Lord Kitchener zmínil se o přiměřovém prohlášení v dolní sněmovně, že britické sbory značně pomohly Francouzům a byly s to udržeti své posice vzdor zuřivým útokům Němců. Pravil, že poslal telegram siru Johnu Frenchovi, veliti britické vojenské výpravy, následující znění: "Blahopřejem esborům k znamenitěmu dlu. Jsme na ně pyšni." Lord Kitchener poukázal dále na to, že válka v Evropě bude mít pro anglické vojsko za následek těžké ztráty, než na jaké Velká Britanie jest ve válkách zvyklá. "Víme, jak hluboce oceňují Francouzové naši rychlost pomoci," pokračoval lord Kitchener, "kterou jsme byli s to jím poskytnouti na samém počátku války, nejen materiellí a morální pomocí, ale naše vojsko musí se rovněž prokázati co vysoké významný činitel v rozhodování o trvání nepřátelství."

"Kdyby strategické podmínky byly tomu dovolovány, každý v této zemi by byl radován, kdyby naši vojáci byli mohli postavit se po boji statečné belgické armádě v jejím skvělém zápasu proti zouflé převaze, kterého jsme právě byli svědky. Ale jakkoli tato pravila byly nám oděpena, Belgie zná naši sympatie, kterou cítíme k ní v ještě utrpení, a naše rozhodnutí nad ranami, které jí byly zasazeny, a rovněž naše rozhodnutí, aby žádná oběť, které přinesla, nebyla přinesena nadarmo. Kdežto jiné země, podlejší se na této válce, vydely do poli všecky svoje prostředky pod svým systémem nucené služby vojenské, my pod naším národním systémem, nebyly jsem nuceni tak učiniti. Proto máme dosud rozsáhlou rezervu z prostředků mateřské země i zámořských osad. Odpověď, která již přišla z této osad, dokazuje hojně, že jsme nepohlíželi nadarmo k této nesmírnému zdrojům válečné sily."

Sud své skutky. A odsoudili je, nezoufou. Epiklet,

"Odzbrote!"

Frází a bášněm uměle vzněté nadšení může i přirozený pud sebezachování na okamžik přemoci — ale jenom na okamžik. U surovej můžete snad někdy vzbuzená záliba ve vraždě a ničení zaplatit úzkost i o život vlastní; při lidech pevného charakteru přemůže hrドost zjevně projevený úzkost před smrtí.

Ale jak mnohdy slyšel jsem úpěti a vzykat, ty ubohé, mladé hody, — jakých jsem viděl zoufanlivých pohledů, bázní před smrtí stažených tváří — jakých jsem uslyšel divokých nářků a proklínání i úplnivých proseb!

— Až jsem někdy div ne-vykřiknu!

Myslelo by se, že člověk, jsa poblem na jednotlivě utreně součitem jat, ztisiceronásobně utreně tisíckráte mocněji počítiti mu s. Ale zde zavládne opak; ohromnost massa zde otupuje. Nemůže být jednotlivec tak prudce polován, zříme-li kolem něho — olejme tomu — devět set a devadesát devět právě tak nešťastných. Ale schází-li člověku i schopnost, aby cítil více nad jistý stup. útrpnost — pomyslit a vypočítati doveďe přeče, že jest zde nepochopitelné množství žalů zastoupeno.

Lhostejně umíráti — radostně umíráti — jak se nám vojákům vždy přisuzuje — to nedokáže žádný šťastný člověk.

To mohli jenom ti, veškeré bídě v šanci vydání za starých dob, již nemohli něčeho pozbýti mimo svou existenci v čas pokoje, anebo takoví, kteří sebe a své bratry jenom smrti pohany a nesnesitelného jha mohli zbavit.

Ve válce nemají se čisti použit nejnovější časopisy, nýbrž i ty od předešlé války uschované a uvidělo by se, jaká pravda jest ve všech chloubě a proroctvích a jakou cenu pravdivosti mají veškeré ty zprávy a oznamení.

Nic není nakažlivějšího než volný "sláva" a tisíce dohromadou vlasů není ještě výrazem tisíce svorných a sjednocených myslí — nýbrž prostě potvrzením našeho "pudu napodobovacího."

Věstranná poslušnost a pravda nemají nic společného. Poslednější jest příliš pyšnou bytostí; odc všechno otočet se odvrať i opovržení.

Boj v širém poli jest dosti hrozný, ale boj mezi lidskými přibytky jest desetkráte hroznější. Padajíce trámy, výslechující plameny, dusivý kouř — strachem splašený dobytek — každá zed' stává se pevností nebo barikádou, každé okno střílnou.... Viděl jsem zásek, zbudovanou z lidských těl, ležící mrtvoly na hromadou, aby Obhájce složili veškeré na blízku chránění až po prsa, mohli na odpere stříleti.

Toto zdi nezapomenu do smrti.... jeden, slouží za jednu z nichel — mezi ostatními cihlami z mrtvol vtlačen — ještě žil — po hyboval rameny.

"Ještě žil" — tento stav ve válce v tisíci variantech se opakuje — skryvá v sobě největší utrpení. Kéž by bylo nějakého anděla milosrdenství, jenž vznášel by se nad bojištěm. Měj by věru co dělat, aby ubožákům, lidem i zvířatům, kteří "ještě žijí" dodal milosrdnou smrtici ránu!

Vzchopíme se konečně?

Všichni, kteří jsme ještě nepřetrhali všechny svazky k rodné zemi nás vící, toneme v hrozných úzkostech při pomyšlení, co děje se asi ve vlastech českých, jak všechna naše lidu, jehož jediný synové krvácejí a mřou na bojištích, kam proti své vůli hnáni jsou vládou rakouskou, a druži pak touží vládu jsou popravováni a vězněni za to, že nemohou se svým přesvědčením, srdečem a rozměrem srovnati, aby Slované bojovali proti Slovanům a tak kopali sami sobě hrob. Že panují v Čechách a na Moravě poměry děsné, to můžeme tušit dle kusých těch zpráv, které odtud docházejí. Ačkoliv si přejeme, aby zprávy ty byly přehnané, vymyšlené, přece

jen vnitřní hlas nám praví, že v podstatě jsou poměry daleko horší, než jak se nám ve zprávách těch líčí.

Jisto je, že až bude po válce, bude vlast naše a národ náš krvácati z četných, hlubokých ran. Budě tam panovati hrozná bída, vyvolaná tím, že úroda s polí nemohla být sklizná a že veškerá obchodní a průmyslová činnost kromě té, která spojena je s dodávkami vojsku, byla zastavena. A bude tam dlouhá řada mučedníků, vodou a sirotkou po mučedníkům, kteří položili svůj život za své přesvědčení národní, nebo protimilitaristické. Národní ústavy a instituce naše budou bez fondů a budou musit zastavit svoji práci.

Jou dvě možnosti: Bud' zvítězí Němeč Rakousko, nebo vítězství připadne Rusům, Francouzům, Srbsům, Anliešanům a Japoncům. Co v prvním případě národ náš čeká, bude aži druhá Bílá Hora, cí nečo daleko hroznějšího. Po bitvě bělohorští vláda vraždila příslušníky odbojových stavů, tedy třídy privilegovaných, po této válce bude stihati, vražditi lid, půjde na samý kořen našeho národa. Každý pochopí, že v takovém případě bude třeba, aby se pomáhalo rychle a výdatně, aby se zorganovalo mocný, zoulafý odpór, který by donutil vzpurné vítěze, aby nalaďili mírnější strunu. Nebo zvítězí Rusko a jeho spojenci a tu plným právem můžeme doufat, že dostane se národu českému samostatnost bud' úplné, nebo aspoň v míře daleko větší, než jakou mělo dosud pod rakouskou vládou. Také v tom případě bude národ nás potřebovat vydatně finančně i morální pomoc od bratří amerických a ode všech přátel svých, aby mohl brzy se důstojně postavit v řadu volných, kulturně vyspělých a všechny ideály právě civilizace sledujících národů.

Ze soukromého dopisu dověděl jsemse o osudu dělníka Skřiváčka z Plzně, který byl zastřelen, když prohlásil, že má se starat o ženu a čtyři děti a že mu po válce nejení, když četnici pro něj přišli, aby jej odvedli. Muž ten se stal mučedníkem svého přesvědčení, až již národního, či protimilitaristického, muž ten si zaslouží, aby jeho památku byla ctěna a jeho rodině aby bylo dospod pod rakouskou vládou. Také v tom případě bude národ nás potřebovat vydatně finančně a rozprávět a rozplamnit i celý kulturní svět.

Dnes stojíme před největším smutným a možným faktorem, že bude v dějinách českých, tak bohatých krví prolévanou habsburskou pořisty, zařazen ve svém významu jistě po bok popravě pánu českých na Staroměstském náměstí v Praze po bitvě bělohorští.

Poprava ta ale by dokázala, že v Praze skutečně došlo k mimorádně významným událostem a dnes již můžeme se smutnou jistotou soudit, že takových Skřiváčků po Čechách a Moravě bylo velké množství. Jich pozůstalým měla by poskytnuta být pomoc rychlá a výdatná od zaoceanských bratří, tak aby památku byla ctěna a jeho rodině aby bylo dospod pod rakouskou vládou. Tento fakt je významný a množství jich ještě významnější.

A tak od jednoho konce drahé vlasti naší ke druhému, v zapadlých víslech i v mati českých měst, v Praze, všechno bude se volati po pomocné ruce a americkým Čechům dostane se díků nejvřelejším, když ruky té podají a budou připraveni patřičně ji podat. Naši povinnosti nejenom jako příslušníci národa českého, ale i jako lidé, kteří mají srdeč na pravém místě, jest aby achom se patřičně využili k pomocné práci připravili, abychom sebrali obnosy, které byly důstojný našeho počtu a uvedomění, kterým se chlubíme, a v dobu vhodnou abychom jak mohli využití mohli to bude možno.

Tisíce — bezejmenných heroù myšlenky osvobození lidu českého pod jeho rukou rakušťovou. Neznáme jich jména. A jestliže třem lidovým vůdcům vzdáváme čest, vzdáváme čest i vlastně těm, kdož padli s nimi a asi i před nimi, a kdož padli s nimi po nich.. Dnes máme jistotu, že v Praze, ve slovenské Praze, v srdeči národa českého tekla krev a že vražděno bezohledně a vražděno nechyběnou na základě "systému."

Vzchopme se konečně, dějme svoji povinnost, nedopustme, aby velká doba nalezla nás maličkými. Krey svou za svůj národ prolévat nemůžeme, neboť na to není ponovení, abychom vysílali odtud dobrovolníky některé močnosti, všechny, abychom sebrali obnosy, které byly důstojný našeho počtu a uvedomění, kterým se chlubíme, a v dobu vhodnou abychom jak mohli využití mohli to bude možno.

Především pak je nutno, abychom vypracovali přesné plány, dle nichž má být na obecnost všechna apelováno, dle kterých by se sibiry konaly a také se určilo, jak sebraný peněz by se mělo použít. Nyní se mezi námi agituje pro několik "Červených Křížů", a dohromady výsledek je nepatrný. Příjemně se, že je až žalostně malý. Vinu toho, dle našeho přesvědčení,

čení, nese roztržitost sil a nedostatek pevného eile, určitě vytíká tého úkolu, za kterým by sběratelé šli a k němuž by příspěvky byly odevzdávány. Aby přesné plány byly vypracovány pro přítomnost i budoucnost, abychom se nafili pravým nadšením, a našli sami sebe, poznali svoji povinnost a plnili ji, k tomu musí především všechny naše národní organizace napomáhati. Naše spolky sokolské na předním místě, ale neméně i ostatní naše Jednoty a frády, spolky a kluby, sdružení mužů i žen bez rozdílu významný náboženského. V tomto velikém podniku, v této chvíli nejvážnější, kdy jedná se o osud našeho národa, musíme zapomenout všechny různé a být jedině Čechy, dětmi jediné matky, nešťastné Čechy.

Jsto je, že až bude po válce, bude vlast naše a národ náš krvácati z četných, hlubokých ran. Budě tam panovati hrozná bída, vyvolaná tím, že úroda s polí nemohla být sklizná a že veškerá obchodní a průmyslová činnost kromě té, která spojena je s dodávkami vojsku, byla zastavena. A bude tam dlouhá řada mučedníků, vodou a sirotkou po mučedníkům, kteří položili svůj život za své přesvědčení národní, nebo protimilitaristické. Národní ústavy a instituce naše budou bez fondů a budou musit zastavit svoji práci.

Jsto je, že až bude po válce, bude vlast naše a národ náš krvácati z četných, hlubokých ran. Budě tam panovati hrozná bída, vyvolaná tím, že úroda s polí nemohla být sklizná a že veškerá obchodní a průmyslová činnost kromě té, která spojena je s dodávkami vojsku, byla zastavena. A bude tam dlouhá řada mučedníků, vodou a sirotkou po mučedníkům, kteří položili svůj život za své přesvědčení národní, nebo protimilitaristické. Národní ústavy a instituce naše budou bez fondů a budou musit zastavit svoji práci.

Jsto je, že až bude po válce, bude vlast naše a národ náš krvácati z četných, hlubokých ran. Budě tam panovati hrozná bída, vyvolaná tím, že úroda s polí nemohla být sklizná a že veškerá obchodní a průmyslová činnost kromě té, která spojena je s dodávkami vojsku, byla zastavena. A bude tam dlouhá řada mučedníků, vodou a sirotkou po mučedníkům, kteří položili svůj život za své přesvědčení národní, nebo protimilitaristické. Národní ústavy a instituce naše budou bez fondů a budou musit zastavit svoji práci.

Jsto je, že až bude po válce, bude vlast naše a národ náš krvácati z četných, hlubokých ran. Budě tam panovati hrozná bída, vyvolaná tím, že úroda s polí nemohla být sklizná a že veškerá obchodní a průmyslová činnost kromě té, která spojena je s dodávkami vojsku, byla zastavena. A bude tam dlouhá řada mučedníků, vodou a sirotkou po mučedníkům, kteří položili svůj život za své přesvědčení národní, nebo protimilitaristické. Národní ústavy a instituce naše budou bez fondů a budou musit zastavit svoji prá